

Joan Panisello, l'home que abraça els arbres

El ceramista Joan Panisello ha complit 70 anys fa poc. Ha estat reconegut per l'Acadèmia Internacional de Ceràmica, ha publicat una biografia i prepara una nova col·lecció. Tota una trajectòria vital i artística per explicar.

JESÚS L.B.

És dilluns i són les 10 del matí. Joan Panisello m'ha citat a casa seua, a Jesús, per parlar-me d'una estada que ha fet aquest estiu a Calimnăști, Romania, en un Artcamp internacional. Em rep amb un esmorzar de fruits del seu hort. Mentre me l'ofereix, intueixo que la seua relació amb les plantes i els arbres té quelcom d'especial.

Parlant amb ell, de la seua estada a Romania, m'adono que Joan em transmet molta vitalitat i energia. "Reconec que sempre tinc molta vitalitat i molta energia, i això que jo no prenc mai cafè", em confessa. Parlem de la seua trajectòria artística, dels inicis a l'Escola d'Art, de la col·lecció *Peces simètriques*, la que el va donar a conèixer al món i li ha donat molts dels premis que ha guanyat; de la tècnica del raku, del forn que s'ha construït per poder treballar millor, de l'entrada a l'Acadèmia Internacional de Ceràmica, de la biografia que ha escrit sobre ell Emigdi Subirats, de l'article de l'Enciclopèdia Catalana... "Durant molt de temps he estat semblant, sense rellotge, sense cap dia de festa" i, tot i això, arribats als 70 anys, "tinc la sensació que m'he passat la vida sense treballar. He xalat tant amb tot el que he fet!". Joan insisteix que "sempre he procurat gaudir i fer gaudir. Xalar i fer xalar", una frase que em repeteix diverses vegades durant el matí. Transmet tanta passió amb tot el que fa que li pregunto: "fas alguna cosa a disgust?". En aquest moment es produeix el primer silenci després de més d'una hora de trobada: "(...) Ara m'has agafat, 'pos' segurament" i em recorda una vegada quan era petit que son pare el va fer anar a arrancar herba a l'hort en festes de la Cinta i diu que va anar-hi a disgust, però reconeix que en el seu dia a dia sempre capgirava les coses per no fer-les de mal gust.

Estic tan fascinada per Joan Panisello home que per una estona deixo de banda l'artista. Joan ja ha complit 70 anys i, per mantindre aquesta vitalitat que sempre ha tingut, descansa i cuida molt cos i ment. Em fa va saber que la meditació és bàsica per a ell i que sense

Joan Panisello, dilluns a casa seua, a Jesús.

meditar "no sabia viure, és la meua brúixola". Joan té un altre secret: una relació especial amb els arbres. "Els arbres són éssers vius i tenen energia, com tu i com jo", els escolta i els abraça i quan viatja per Europa i veu boscos amb arbres, no es pot estar d'aturar el cotxe i abraçar-los. Em confessa que la col·lecció *Binomi arbre-home* va nàixer en una nit de meditació i la necessitat de plasmar la seua bona relació amb els arbres: "al matí vaig i abraço les mèlies de davant de casa, i els pins, i m'arrimo a les palmeres. Estava emocionat i sento: apropa't, toca'm. M'abraço a la palmera i començo a tocar-la i a mirar i penso: si tot el que estic veient i tocant ho pogués passar al fang... I de sobte em ve la idea: clar que ho puc fer! Em pasto un tros de fang, el poso damunt de la palmera i començo a picar i a picar i, quan baixo el fang, m'adono que s'ha quedat amb tot: fins al més petit detall". Així va nàixer la col·lecció: una cinquantena de peces amb l'empremta d'arbres d'arreu de les Terres de l'Ebre, unes peces que re-

coneix que li van obrir les portes de l'Acadèmia Internacional de Ceràmica. "Quan ho van veure no hi va haver discussió", diu, a l'igual que la col·lecció *Peces simètriques*.

Davant aquesta confessió, li pregunto què li han aportat els arbres a la seua vida: "M'has fet pensar... Vols dir que tota aquesta energia i activitat no me la donen ells?. És possible... Jo, el que faig cada matí i cada nit abans d'anar a dormir és passejar entre els arbres de casa meua. Vés que no siga la mare del corder. Qui m'ha dit a mi que aquesta energia que tinc no me l'aporten els arbres?", es pregunta.

M'adono que va passant el temps i hem parlat poc de l'artista i que no li he preguntat res sobre la seua nova col·lecció: *Esteles de vida*. Les esteles són un tipus de làpides funeràries, a les quals Joan li vol donar un sentit totalment contrari: "vaig a canviar el principal significat de la paraula estela... Posaré colors a les peces, les faré créixer i les muntaré de manera que donaran alegria i les convertiré en esteles de vida"; una sèrie amb

què vol transmetre el seu estat vital actual. La col·lecció està força avançada, però reconeix que ara no passa tant de temps al taller, ha d'atendre altres responsabilitats i també dedica una part important del dia a divulgar la seua obra i la seua experiència. Així que creu que no veurà la llum, com a mínim, fins a d'aquí un any i mig o dos. També em diu que entre els seus plans a curt termini hi ha organitzar una altra sèrie de raku; això sí, no abans de dos anys.

Abans de marxar, continuem parlant d'un munt de coses, també de Romania i de Calimnăști, on hi ha passat els darrers cinc estius i on és tractat com una autèntica personalitat. A la nit, quan arribo a casa, em trobo un correu electrònic de Joan i m'explica que tot el dia ha pensat en la conversa que hem tingut i que té la sensació que ara, arribats als 70 anys, està posant seny i moderació a la seua vida: "des de fa un temps estic aprenent a fer menys coses i a descansar més..., encara que em coste". Estic segura, però, que Joan mai no parlarà quiet. ■